

Handsydda och handkviltade täcken. Sängarna är gåvor och loppisfynd. En del täcken hänger, av utrymmesskal, på väggen.

En dröm i miniatyr

TEXT: KARIN OCH ELISABETH ÖBERG

FOTO: KARIN OCH ELISABETH ÖBERG SAMT LENA HOLMQVIST

Just nu visas utställningen *Lapptäckan i dockformat* på Norrbottens museum i Luleå. Det är Doris Öbergs produktion och samling av miniatyr-lapptäckan i docksängar som pryder två av rummen i museet. Här berättar Doris döttrar Karin och Elisabeth om Doris och hennes kärlek till docktäckan.

Vår mamma Doris gick bort 2020. Då hade hon färdigställt 202 olika lapptäckan med bäddutrustning till lika många dock-sängar, dockvagnar, vaggor, korgar och sparklådor. Doris brukade säga: ”när samlingen är färdig, så skulle jag vilja ha en utställning på museet i Luleå”. Problemet var bara att det hela tiden ”dök upp” nya sängar, nya tyger och nya mönster som bara väntade på att få ta form. Hittades inga nya sängar på loppis så byggde maken Folke sängarna. Och det var ju så roligt att sy!

Alla täcken är anpassade till sin säng i färg, mönster och materialval. Vi uppskattar att hon sytt omkring 150

Doris Öberg.

olika mönster och många olika tekniker. Till lakan och kuddvar användes ofta gamla virkade spetsar som ropats in på auktion.

Några teman

Alla Doris alster är förstås inte med – museet har gjort ett urval av sängar och täcken, och en del täcken har hängts på väggen på grund av platsbrist. Vi vill gärna lyfta fram några teman i utställningen:

SAGOHÖRNAN med sängar till olika klassiska sagor, där Doris funnit inspiration genom att läsa böcker och titta på illustrationerna. Här finns till exempel

Prinsessan på ärtan.

Ett par av dockvagnarna.

En av Doris favoriter: utdragssoffa tillverkad av en margarinlåda.

Nils Karlsson pysling.

Sparklådor med vintermotiv.

Loppisfynd: en säng gjord av en cigarrlåda med påsvetsade ben.

Lilla huset på prärien.

Tant Bruns täcke från Elsa Beskows älskade berättelser, H.C. Andersens *Prinsessan på ärtan* och en säng till Astrid Lindgrens *Nils Karlsson pysling*.

I två av *Lilla huset på prärien*-böckerna av Laura Ingalls Wilder finns de sängar som familjen sov i, beskrivna både i illustration och i ord. Doris sydde täcken och Folke byggde miniatyrsängar efter beskrivningarna i boken. Tillsammans plockade de torrt gräs som de fyllde madrassvaren med, precis som författaren beskrev det.

SPARKLÅDORNA har lite "vintrigare" motiv, som pingviner och svenska djur, samt är sydda av varmare teddytyger, för att dockorna inte ska frysa.

DOCKVAGNARNA i olika modeller från 1940–2000-tal, med sina täcken som passar perfekt i färg och stil.

Två favoriter

Doris hade två favoriter bland alla sängarna. Den ena var utdragssoffan som var gjord av en margarinlåda och den andra en cigarrlåda med påsvetsade ben. De sätter också igång fantasin om vem som byggde dem, och vem som kanske fick dem i present att leka med. Doris gav alla dessa loppisfynd ett nytt liv med sina vackra och välgjorda täcken.

En del frågar hur vår mamma hann med att sy alla dessa täcken, förutom allt annat som hon sytt. Ja, hon var helt enkelt en av alla dessa flitiga som alltid hade ett handarbete i tv-fätöljen eller i handväskan. Just lapptechniken fastnade hon för efter en studiecirkel på 1980-talet.

Doris hade verkligen ett unikt sinne för färg och hur tyger kunde kombineras, samt en vilja att hela tiden lära sig nya mönster och tekniker. I processen var kanske det roligaste att välja mönster, räkna ut hur det skulle bli, samt att sätta samman de olika tygerna så att de passade till just den säng de skulle vara i.

Vi döttrar är väldigt stolta över att vår mamma till slut fick sin utställning på Norrbottens museum, och glada över att hennes dröm fick gå i uppfyllelse.

Lapptäcken i dockformat

Var: Norrbottens museum, Storgatan 2, Luleå

När: 22/4–30/9 2023

Öppet: tis, tors och fre 10–16, ons 10–20, lör–sön 11–16, fri entré

Mer information: norrbottnensmuseum.se